ICCJ – Utilizarea succesivă sau concomitentă a procedurilor de combatere a discriminării reglementate de art. 20 și art. 27 din O.G. nr. 137/2000

Legislaţie relevantă:

O.G. nr. 137/2000, art. 20, art. 27

Prin conținutul art. 20 și art. 27 din O.G. nr. 137/2000, legiuitorul a pus la dispoziția persoanelor ce se consideră discriminate atât o procedură pe calea contenciosului administrativ cât și o procedură pe calea dreptului comun.

Fiind vorba de două proceduri distincte, exercitarea uneia dintre cele două proceduri nu are efecte asupra admisibilității celeilalte, astfel încât contestația formulată în condițiile art. 20 alin. (9) din O.G. nr. 137/2000 împotriva hotărârii CNCD nu poate fi respinsă ca inadmisibilă pentru motivul că reclamantul a formulat o acțiune în fața instanței de drept comun în temeiul art. 27 din O.G. nr. 137/2000.

Decizia nr. 5211 din 7 decembrie 2012

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal reclamanta CV a formulat contestație împotriva Hotărârii nr.135 din 6.04.2011 emisă de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și a solicitat anularea hotărârii ca nelegală și netemeinică, admiterea sesizării, constatarea

situației de discriminare în raport cu alte categorii de magistrați, obligarea pârâtelor Curții de Apel Iași și Casa de Pensii Iași să înlăture starea de discriminare și să fie repusă în situația anterioară.

Prin Sentința nr.336/2011 din 10.11.2011 a Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal a fost respinsă contestația ca inadmisibilă.

În motivarea soluției, instanța de fond a reținut, în privința excepției autorității de lucru judecat, că cererea reclamantei ce a format obiectul dosarului nr.440/99/2010 a Curții de Apel Iași a fost soluționată prin Decizia civilă nr.557 din 22.06.2010 și a avut ca obiect solicitarea reclamantei CV privind obligarea pârâților Curtea de Apel Iași și Tribunalul Iași la stabilirea veniturilor realizate anterior încetării activității prin includerea tuturor drepturilor recunoscute prin hotărâri judecătorești.

Pentru că prezenta cauză are ca obiect cererea de anulare a Hotărârii nr.135 din 6.04.2011 emisă de C.N.C.D. s-a apreciat că cele două pricini au obiect, cauză și părți diferite și excepția autorității de lucru judecat este neîntemeiată.

Referitor la admisibilitatea folosirii concomitente ori succesive a ambelor căi de combatere a discriminării, stabilite în art. 20 și art. 27 din O.G. nr.137/2000, instanța de fond a arătat că art.20 alin.1, 2 și 9 din O.G. nr.137/2000 reglementează posibilitatea sesizării C.N.C.D. cu săvârșirea unor fapte discriminatorii, iar în art.27 se prevede că persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun.

Din interpretarea celor două texte de lege, instanța de fond a considerat că legiuitorul a pus la dispoziția persoanei

interesate două proceduri distincte pentru combaterea formelor de discriminare, una care implică instanța de contencios administrativ și cealaltă care este dată în competența instanței de drept comun, însă persoana care se consideră discriminată nu poate să folosească succesiv ori concomitent ambele căi procedurale deoarece ar fi contrar principiului *electa una via non datur recursus est ad alteram*.

În consecință, s-a arătat că persoanele care consideră că le sunt aplicabile dispozițiile O.G. nr.137/2000 au posibilitatea de a opta între cele două mijloace procedurale prevăzute de art.20 și art.27 din O.G. nr.137/ 2000, însă dacă a utilizat una dintre cele două căi nu o mai pot folosi pe cealaltă și, de aceea, s-a considerat că nu este admisibilă pentru folosirea de către reclamantă a procedurii reglementate de dispozițiile art.20 din O.G. nr.137/2000 după ce a optat pentru procedura instituită în art. 27 din același act normativ.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamanta CV și a solicitat admiterea recursului, casarea în tot a sentinței, admiterea contestației și constatarea situației de discriminare invocate, cu obligarea intimatelor la înlăturarea situației de discriminare și repunerea în situația anterioară acesteia.

În motivele de recurs s-a arătat că sentința este nelegală și netemeinică pentru că a fost dacă cu aplicarea greșită a legii, cu îngrădirea accesului la justiție și cu încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Recurenta a invocat că s-a adresat Curții de Apel Iași, ca instanță de contencios administrativ, în baza art.20 alin.9 din O.G. nr.137/2000 care prevede că hotărârea C.N.C.D. poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, exercitând o cale de atac împotriva hotărârii, dar instanța nici măcar nu a făcut referire la hotărârea C.N.C.D.

Instanța de fond s-a pronunțat pe excepția inadmisibilității acțiunii, dar excepția nu a fost invocată de părți, nici de instanță și nici nu a fost pusă în discuția părților, fiind admisă, deși contestația sa este prevăzută de lege și are ca temei dispozițiile art.20 alin.9 din O.G. nr.137/2000, încălcându-i recurentei dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

S-a invocat faptul că prin soluția instanței de fond s-a creat o situație mai grea petentei în propria cale de atac pentru că O.G. nr.137/2000 sancționează orice formă de discriminare, iar recurenta susține că a fost discriminată în raport cu ceilalți magistrați pensionari care au stabilit pensia pe baza hotărârilor judecătorești prin care le-au fost acordate aceleași drepturi salariale.

Cu privire la motivarea sentinței pe procedura pusă la dispoziția persoanei discriminate de a se adresa Consiliului sau instanței de drept comun, s-a apreciat că motivarea este nelegală și invocarea principiului *electa una via non datur recursus est ad alteram* este abuzivă deoarece O.G. nr.137/2000 nu interzice exercitarea în condiții de legalitate a ambelor proceduri.

Intimatele Curtea de Apel Iași și Casa de Pensii Iași au formulat întâmpinare și au solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Soluția instanței de recurs:

Instanța de fond a fost învestită cu soluționarea unei contestații împotriva Hotărârii nr.135 din 6.04.2011 emisă de Colegiul director al C.N.C.D. prin care s-a considerat că aspectele semnalate de petente nu intră sub incidența O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și clasarea dosarului.

Instanța de fond a respins contestația ca inadmisibilă pentru că s-a considerat că reclamanta a formulat acțiune conform

art.27 din O.G. nr.137/2000 și art.20 alin.9 din același act normativ, însă soluția pronunțată este dată cu aplicarea greșită a legii.

Așa cum și instanța de fond a reținut, cele două proceduri instituite de O.G. nr.137/2000 sunt două proceduri distincte pentru combaterea formelor de discriminare.

Astfel, conform art.20 din O.G. nr.137/2000, persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei, iar Consiliul soluționează sesizarea prin hotărâre ce poate fi atacată la instanța de contencios administrativ.

În art. 27 alin. 1 din același act normativ s-a prevăzut posibilitatea ca persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și stabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun.

Faptul că reclamanta a formulat acțiune, potrivit art.27 din O.G. nr.137/2000, pe care a adresat-o instanței de drept comun, nu duce la considerarea ca inadmisibilă a contestației formulate potrivit art.20 alin.9 din O.G. nr.137/2000.

Fiind două proceduri distincte, partea care se consideră discriminată poate utiliza cele două proceduri, proceduri care sunt distincte, iar competența de soluționare aparține fie instanței de contencios administrativ, fie instanței de drept comun.

În condițiile în care chiar art.20 alin.9 din O.G. nr.137/2000 prevede că hotărârile Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin care se soluționează sesizările persoanelor care se consideră discriminate pot fi atacate la instanța de contencios administrativ, nu poate fi respinsă ca inadmisibilă

o contestație formulată împotriva unei asemenea hotărâri.

De aceea, pentru că instanța de fond a soluționat cauza pe baza unei excepții, în baza art.312 alin.5 Cod procedura civilă raportat la art.20 alin.3 din Legea nr.554/2004 va fi admis recursul, va fi casată sentința și trimisă cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

Criticile din motivele de recurs ce vizează faptul că instanța de fond a soluționat cauza pe baza unei excepții ce nu a fost pusă în discuția părților se constată că sunt nefondate deoarece în Încheierea din 27.10.2011 a Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal au fost consemnate susținerile părților cu privire la această excepție.

Criticile din recurs referitoare la fondul contestației împotriva hotărârii atacate nu au fost analizate, pentru că soluția instanței de fond nu a vizat aceste aspecte, urmând a fi avute în vedere la rejudecare.